

LÆRING FOR ALLE

UNDERVISNINGSDIFFERENTIERING PÅ
15 FORSKELLIGE MÅDER

Om kataloget

Dette katalog indeholder 15 undervisningsmetoder. De er udviklet med henblik på, at undervisere på professionsuddannelser kan hente inspiration til at differentiere deres undervisning.

Metoderne kan bruges i mange forskellige typer undervisning og anvendes af undervisere på både mellemlange eller videregående uddannelser.

Metoderne er udviklet med det formål at gøre det lettere at tilrettelægge udviklende og udfordrende undervisning for alle studerende - uanset de studerendes forskelligheder.

Hvorfor differentiere undervisningen?

Studerende i dag er forskellige på en lang række områder, og når de starter på en uddannelse, har de vidt forskellige forudsætninger for at studere og lære. Derfor kan det være en udfordring for underviserne at tilrettelægge undervisningen således, at de studerendes forskellige faglige og studiemæssige kompetencer bedst muligt bliver understøttet.

De studerendes faglige niveau er forskelligt, de har forskellige kommunikationskompetencer og læringsstile, og derfor kan det være vigtigt at anvende undervisningsdifferentierede aktiviteter i undervisningen. Formålet med at undervise differentieret er, at de studerende jævnlige udfordres individuelt med udgangspunkt i netop deres forudsætninger for at lære.

Metoderne i dette katalog er udviklet til at understøtte både individuelle og gruppe-baserede aktiviteter og vil i varierende grad tage hensyn til de studerendes læringsstile, faglige niveau eller forberedelsesgrad. En del af metoderne understøtter faglig viden, analyse og refleksion, og nogle indeholder individuel eller gruppe-baseret feedback.

Sådan bruger du kataloget

Der er i alt 15 metoder.

De skal ses som værktøjer til at imødekomme og understøtte forskelligheder, så alle studerende får mulighed for at nå deres læringsmål.

Metoderne fungerer som skabeloner og lægger op til at, underviseren udfylder dem med fagligt indhold og fokus.

Hver metode og fremgangsmåde står beskrevet på sin egen selvstændige side. På den måde kan man som underviser hurtigt danne sig overblik over, hvilket undervisnings-differentieret fokus metoden har. Praktiske oplysninger om tidsforbrug, fysiske rammer og hjælpemidler står beskrevet på samme side. Dernæst står det beskrevet, hvad man skal have forberedt, inden man bruger metoden, og hvordan man trin for trin anvender den.

LÆRINGSMÅL

Alle 15 metoder sigter mod at få de studerende til at nå et eller flere læringsmål med udgangspunkt i deres individuelle forudsætninger. Læringsmålene i dette katalog er kognitive, kommunikative eller metarefleksive.

Kognitive læringsmål

Kognitive læringsmål kan sigte mod, at de studerende skal kunne anvende viden eller færdigheder, der er relativt enkle og grundlæggende, så som at *beskrive*, *definere* eller *redegøre*. Det kan også være læringsmål, der sigter mod, at den studerende skal udvikle mere komplekse kompetencer såsom at *sammenligne*, *analysere*, *vurdere* eller *konstruere*.

Kommunikative læringsmål

Kommunikative læringsmål sigter mod, at den studerende skal udvikle kompetencer indenfor f.eks. *præsentation*, *fremlægning eller give og modtage feedback*.

Metarefleksion som læringsmål

Hensigten med denne type læringsmål er, at den studerende skal kunne *reflektere over egen læring*. Eksempelvis sammenhængen mellem eget faglige niveau og undervisningsens mål eller sammenhængen mellem egen indsats og fagligt udbytte.

Alle øvelserne sigter mod at indfri flere forskellige typer læringsmål, f.eks. kognitive og kommunikative læringsmål.

For overblikkets skyld er øvelserne inddelt efter hvilke kognitive læringsmål de sigter mod at indfri. Første del af kataloget viser øvelser, der sigter mod grundlæggende og enkle læringsmål. Anden del viser øvelser, der sigter mod at indfri mere komplekse læringsmål gennem forskellige øvelser i grupper. Tredje del viser øvelser, hvori feedback bruges til at hjælpe de studerende med at nå mere komplekse og udfordrende læringsmål.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Enkle læringsmål

1.	Hvad ved du?	6
2.	Kvalificering af faglig viden	8
3.	Repetition og kommunikative færdigheder	10
4.	Peer-feedback på videns – og færdighedsniveau	12

Komplekse læringsmål

5.	Hvad ser du?	14
6.	Hvor meget har du læst?	16
7.	Papiret går rundt	18
8.	Teori i praksis	20
9.	Kvalificering af skriftligt produkt	22
10.	Workshop over to dage – kreativ formidling og fremlæggelse	24

Komplekse læringsmål – via feedback

11.	Peer-feedback	26
12.	Peer-feedback i grupper	28
13.	Peer-feedback på analyse – og færdighedsniveau	30
14.	Kvalificering af skriftlig og mundtlig peer-feedback	32
15.	Skemalagt feedback fra underviser til studerende	34

1

HVAD VED DU?

FEEDBACK OG REFLEKSION VIA QUIZ

Undervisningsdifferentiering ud fra fagligt vidensniveau

Læringsmål

At den studerende kan redegøre for faglig viden og metareflektere over egen læring og faglige niveau.

Tid, fysiske rammer og hjælpemidler

45 min. Undervisningslokale med projektor og trådløst internet. Alle studerende skal have egen computer, smartphone eller tablet.

Forberedelse

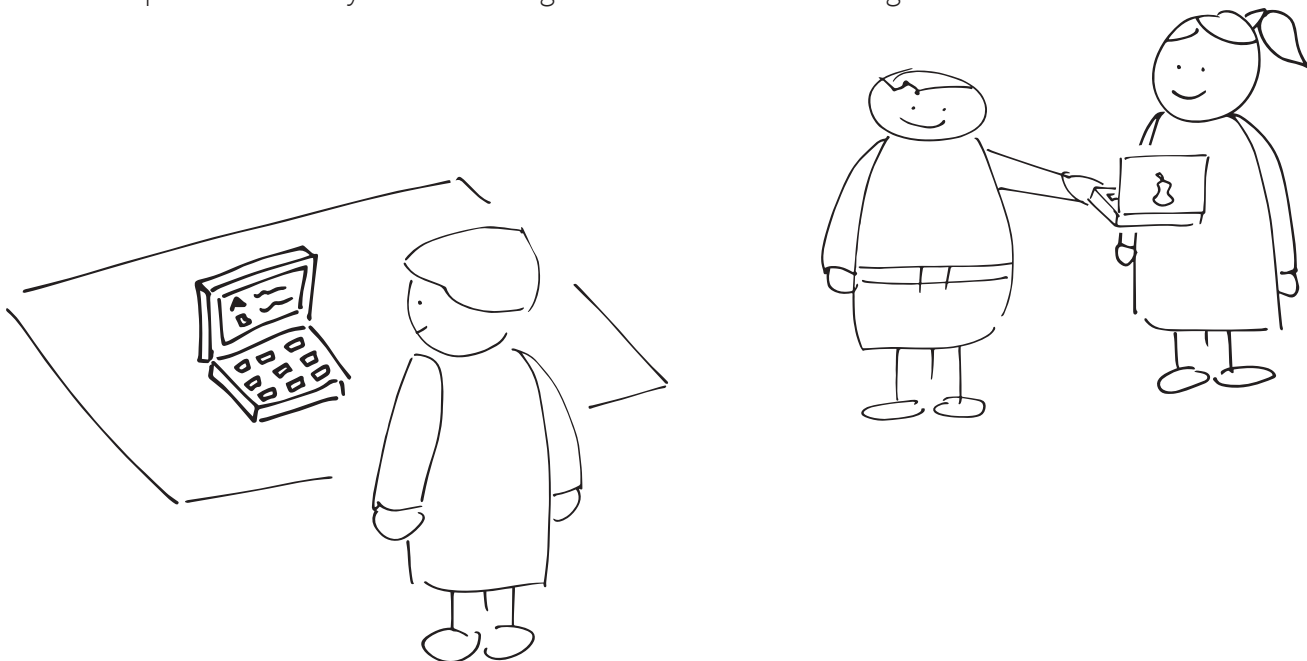
Udarbejd en quiz med 20 faglige spørgsmål af varieret sværhedsgrad på f.eks. socrative.com. Brug både ja/nej spørgsmål og multiple choice. Spørgsmålene skal være klart afgrænsede, og de skal omhandle et fagområde, de studerende på forhånd har læst om eller er blevet undervist i.

Metoden trin for trin

1. Igangsæt Quizzen på socrative.com
2. Gå i dialog med de studerende imellem hvert afgivet svar og nyt spørgsmål. Lad de studerende svare og skab dialog, der uddyber svarene gennem eksempler og perspektivering til nærliggende faglige områder (30 min)
3. Quizzen afsluttes med en skriveøvelse, hvor de studerende reflekterer over viden om eget niveau, og hvilke handlinger denne viden skal afstedkomme ud fra disse tre spørgsmål (15 min):
 - Mit niveau: hvor mange af mine besvarelser var korrekte?
 - Min personlige reaktion på quizzen, og mit resultat?
 - Hvad kan jeg bruge denne viden til i mine videre studier?

Vigtigt at huske

Introducer socrative.com på forhånd. På den måde minimerer du udfordringerne ved at præsentere et nyt medie. Indregn tid til tekniske udfordringer.

2

KVALIFICERING AF FAGLIG VIDEN

**INDIVIDUEL PRÆSENTATION I PLENUM MED HJÆLP
FRA KLASSEN - MUNDTLIGT**

Undervisningsdifferentiering ud fra fagligt vidensniveau

Læringsmål

At den studerende kan redegøre for faglige begreber og metareflektere over eget videns - og færdighedsniveau.

Tid, fysiske rammer og hjælpemidler

35 min. Undervisningslokale med projektor, bordene skal stå som ved tavleundervisning. Tavle eller smartboard. A4 ark.

Forberedelse

Udvælg et fag-tema som rummer klart definerede fag-begreber/fag-aspekter. Formuler spørgsmål som har klart afgrænsede svar. Skriv svarene i en PowerPoint.

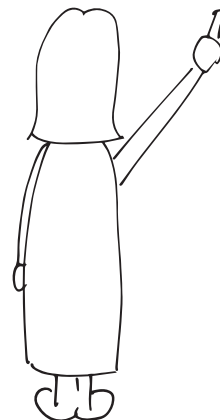
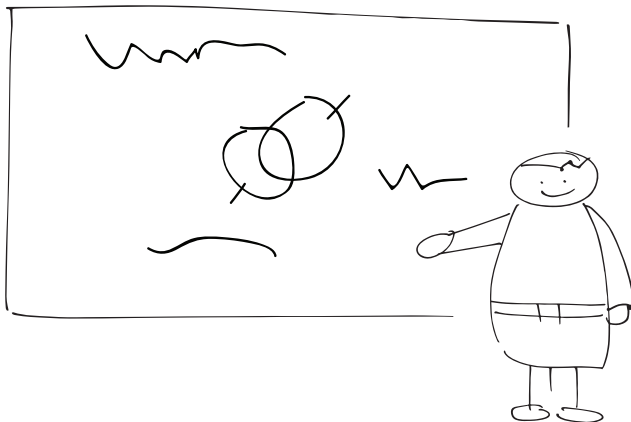
Metoden trin for trin

1. Alle studerende lukker deres computere og holder sig klar. Dette gøres for at de ikke ser på noter undervejs, men i stedet får fornemmelse for hvad de kan ved egen hjælp.
2. Underviseren beder alle om, hver især, at reflektere over undervisningen indtil nu, og skrive de centrale faglige begreber ned på papir (5 min).
3. Underviseren instruerer øvelsens indhold og omfang.
4. Underviseren udpeger nu en 'holdkaptajn' og denne går op til tavlen.

5. Holdkaptajnen forsøger nu at redegøre for så mange af de faglige begreber som han eller hun kan og skriver svarene på tavlen.
6. Når/hvis holdkaptajnen må give op, kan han/hun tilkalde en 'ekspert' blandt sine medstuderende. Eksperten kan melde sig frivilligt eller blive kaldt op af holdkaptajnen. Flere eksperter kan blive tilkaldt, men altid én af gangen. Når der er flere eksperter oppe, må de gerne diskutere internt, men det er holdkaptajnen der udpeger den næste nye ekspert. Alle, der er blevet tilkaldt som ekspert, bliver stående ved tavlen.
7. Hver gang spørges der til den nye ekspert; "Vi har et problem, vi mangler svar på dette faglige begreb", hvorefter eksperten svarer; "Det er da sjovt, du lige spørger om det. Nu skal du høre..."
8. Øvelsen fortsætter, indtil alle faglige begreber/aspekter er benævnt og skrevet på tavlen, eller indtil alle studerende står foran tavlen og kollektivt må give op (15 min fra trin 3-8).
9. Afslutningsvist gennemgår underviseren kort de faglige begreber/aspekter, evt. med PowerPoint. De studerende sammenligner de noter de lavede i starten af øvelsen med svarene og reflekterer over deres faglige niveau (10 min)

Vigtigt at huske

Vær klar og tydelig i forklaring af opgaven. Instruer i tiltale, samt forskellen på titlerne; holdkaptajn og ekspert. Husk humor.

3

REPETITION OG KOMMUNIKATIVE FÆRDIGHEDER

FAGLIG VIDEN PRÆSENTERES INDIVIDUET FOR MEDSTUDERENDE - MUNDTLIGT

*Undervisningsdifferentiering ud fra fagligt vidensniveau
og præsentationsfærdigheder*

Læringsmål

At den studerende mundtligt kan dele sin viden om dagens undervisning med medstuderende.

Tid, fysiske rammer, hjælpemidler

10 min. Fri gulvplads. Klokke eller alarm, der kan give lyd.

Forberedelse

Forbered repeterende spørgsmål til dagens undervisning. Afhold almindelig klasseundervisning umiddelbart inden øvelsen.

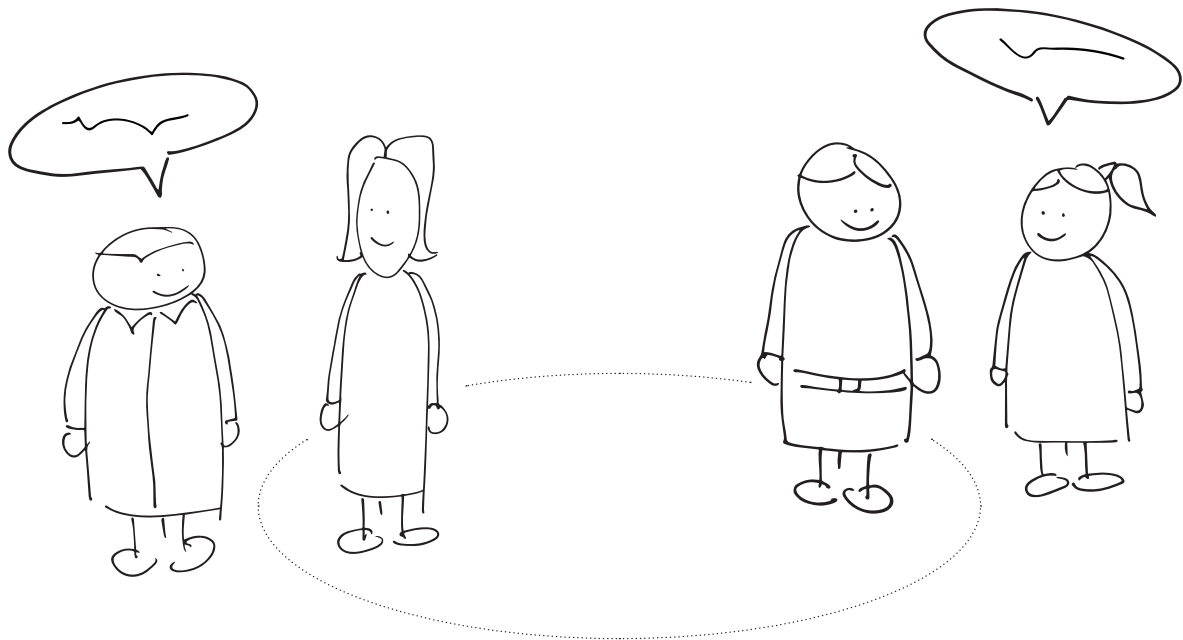
Metoden trin for trin

1. De studerende skal op og stå og danne to cirkler. Den ene cirkel skal stå inde i den anden. Der skal være lige mange i hver cirkel. Inderste cirkel vender udad, med ryggen til centrum af cirklen. Ydercirklen stiller sig med ansigtet mod en person i den inderste cirkel.
2. Underviseren stiller spørgsmål til dagens pensum.
3. Studerende i ydercirklen besvarer spørgsmålet til den studerende der står umiddelbart overfor i indercirklen.

4. Indercirkelns studerende lytter til besvarelsen, men deltager ikke i besvarelsen før ydercirkelns studerende markerer at være færdig.
5. Herefter supplerer indercirkelns studerende med deres viden og parterne diskuterer i afgrænset tidsrum. Tiden administreres af underviser med klokke eller alarm.
6. Parterne takker for snakken og ydercirklen rykker en gang til højre.
7. Herefter gentages trin 2 til 6 afhængigt af hvor mange spørgsmål underviseren på forhånd har planlagt. Underviseren instruerer så det skiftevis er indercirklen og ydercirklen der starter.

Vigtigt at huske

Inden øvelsen startes, kan læringsmål, der relaterer sig til øvelsens indhold, gennemgås.

4

PEER-FEEDBACK PÅ VIDENS – OG FÆRDIGHEDSNIVEAU**INDIVIDUEL ELLER FÆLLES REFLEKSION
- MUNDTLIGT OG SKRIFTLIGT**

*Undervisningsdifferentiering ud fra fagligt vidensniveau
og feedback-kompetencer*

Læringsmål

At den studerende træner individuel faglig viden og øver sig i at give feedback.

Tid, fysiske rammer og hjælpemidler

45 min. Undervisningslokale med projektor.

Forberedelse

Udarbejd to opgaveark med hver otte forskellige repeterende spørgsmål. Spørgsmålene skal tage udgangspunkt i en læst tekst og/eller i den forudgående undervisning. På opgavearket skal der efter hvert spørgsmål være et tomt felt til besvarelse og herunder endnu et tomt felt, som er til skriftlig feedback på besvarelsen. Nederst er der desuden et huskefelt, hvor den studerende kan notere, hvis der er noget, man ønsker at tage op i plenum efter øvelsen.

Øvelsen præsenteres i en PowerPoint, hvor opgavearket gennemgås.

Metoden trin for trin

1. De studerende lukker for computere. Underviseren præsenterer øvelsen og gennemgår fremgangsmåde og tidsramme på PowerPoint.
2. Inddel de studerende i to-mandsgrupper. Der skal være et lige antal grupper. Hver gruppe får tildelt et nummer.

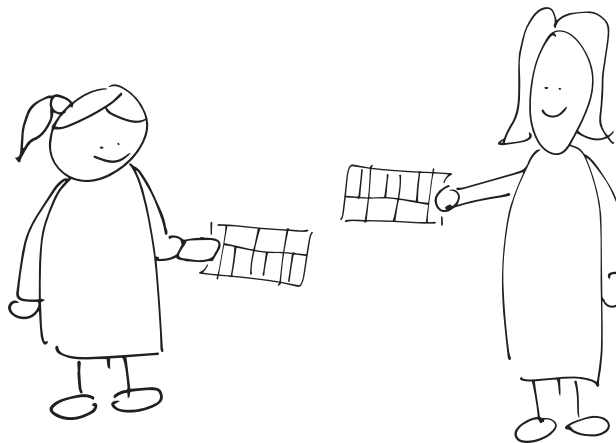
3. Grupper med lige numre får udleveret opgaveark 1.
Grupper med ulige numre får udleveret opgaveark 2. Man arbejder i sin to-mandsgruppe med at besvare spørgsmålet, men hver studerende får sit eget opgaveark som individuelt skal besvares (25 min).
 4. Nu skal man bytte de besvarede opgaveark med hinanden. Grupper med lige numre bytter opgaveark med grupper med ulige numre. Alle giver nu individuelt skriftligt feedback på den anden gruppes besvarelser, og skal derved også selv tage stilling til spørgsmålene (10 min).
 5. Nu afleverer man opgavearkene med feedback tilbage til den gruppe, der i udgangspunktet havde besvaret spørgsmålene. Alle læser sin feedback. Efterfølgende er der mulighed for at få afklaret tvivlsspørgsmål (ca. 10 min.).
- Øvelsen skal ikke nødvendigvis laves i grupper. Den kan også laves individuelt.

Vigtigt at huske

Vær på forkant med studerende som kan opleve det som grænseoverskridende at dele skriftligt arbejde med andre. Fortæl om læringspotentialet ved peer-feedback. Giv de studerende retningslinjer for positiv feedback.

OPGAVEARK

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	

5

HVAD SER DU?

OBSERVATIONER OG ANALYSE AF VIDEO. SKRIFTLIGT OG MUNDTLIGT

Undervisningsdifferentiering ud fra fagligt vidensniveau og analysekompetence

Læringsmål

At den studerede kan analysere og tænke kritisk. At den studerende træner sin observationsevne og øver sig i faglig argumentation.

Tid, fysiske rammer, hjælpemidler

30 minutter. Undervisningslokale med projektor, borde opstillet til gruppearbejde. Smartboard eller tavle. A4 ark.

Forberedelse

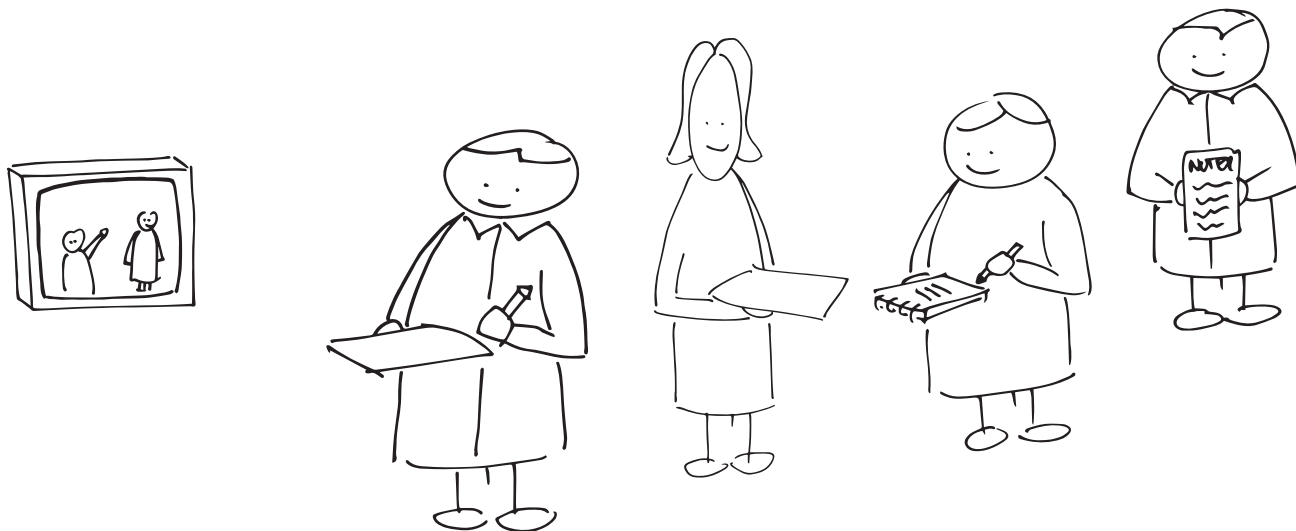
Anskaf en video der varer ca. 5 minutter, og som illustrerer et fagligt område. Udarbejd et skema med teoretiske overskrifter og faglige spørgsmål relateret til videoen og print det til studerende. Øvelsens fremgangsmåde beskrives på en PowerPoint.

Metoden trin for trin

1. Underviseren forklarer øvelsen på PowerPoint og uddeler skemaet.
2. De studerende sidder ved gruppeborde og ser videoen.
3. Efterfølgende noterer de studerende individuelt deres observationer i skemaet (10 min)
4. Spørgsmålene diskuteres med sidemand (5 min).
5. Herefter diskuteres samme spørgsmål med de andre ved bordet (5 min).
6. Fælles opsamling med underviser.
Hver bordgruppe redegør for "et observeret element" og argumenterer for, hvordan elementet kan relateres til videoen og teorien. Underviser skriver stikord fra de studerendes redegørelse under de relevante overskrifter på det oprindelige skema (10 min).
7. Power point med noter/stikord uploades efterfølgende til de studerende.

Vigtigt at huske

Øvelsen skal relateres til modulets læringsmål.

6

HVOR MEGET HAR DU LÆST?**GRUPPEARBEJDE UD FRA PENSUM**

Undervisningsdifferentiering ud fra fagligt vidensniveau med udgangspunkt i forberedelsesgrad.

Læringsmål

At den studerende kan beskrive, anvende, sammenligne og vurdere faglige begreber.
At den studerende kan metareflektere over kursets mål samt over sammenhæng mellem egen forberedelse og læring.

Tid, sted og hjælpemidler

45 min. Undervisningslokale med projektor. Borde opstillet til gruppearbejde.
Papir og/eller computer til besvarelse af spørgsmålene.

Forberedelse

Udvælg et fagområde og udarbejd spørgsmål af varierende sværhedsgrad til tre forskellige grupper. Grupperne inddeles efter om de A) læst og forstået emnet. B) læst og svært ved at forstå emnet. C) ikke læst.

I grupperne skal de sammen besvare spørgsmål af forskellige sværhedsgrader. Gruppe A de enkleste spørgsmål og C de mest komplekse spørgsmål.

Der kan tages udgangspunkt i en tekst fra pensum, og spørgsmålene kan formuleres på disse tre taksonomiske niveauer:

Gruppe A: beskriv og eksemplificer faglige begreber.

Gruppe B: beskriv og anvend faglige begreber.

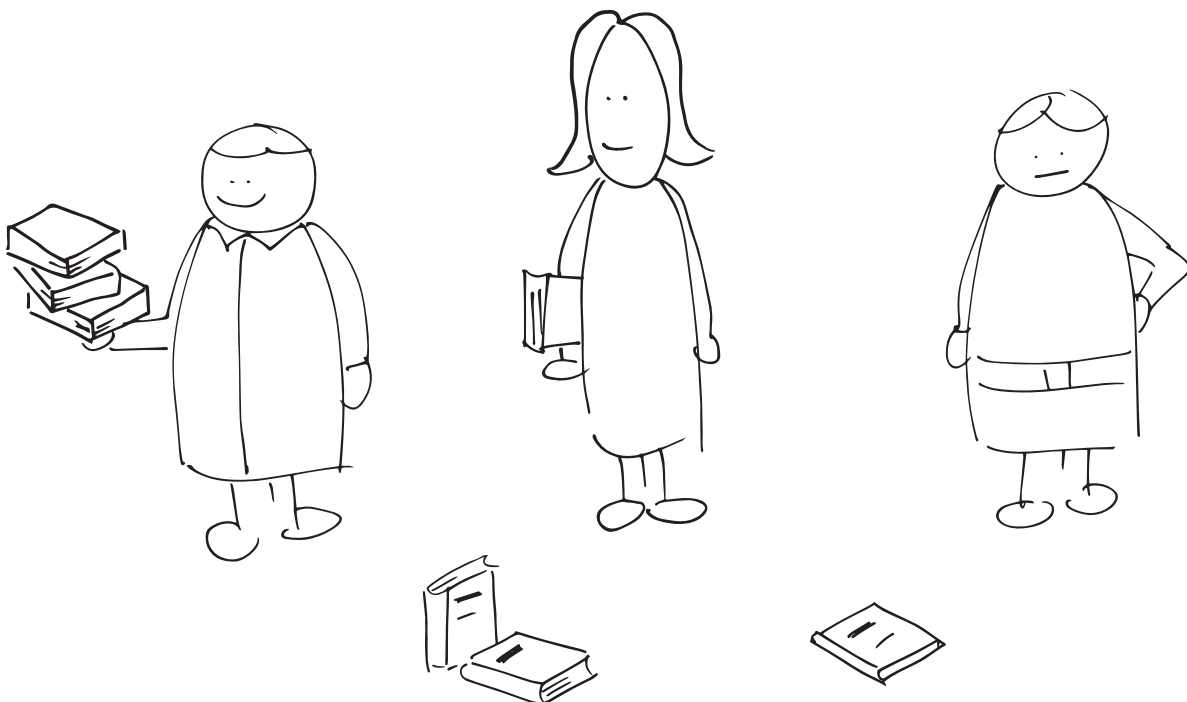
Gruppe C: anvend, sammenlign og diskuter faglige begreber

Metoden trin for trin

1. Introduktion til arbejdsspørgsmålene. Begrund hvorfor spørgsmålene er niveau-inddelt. Relatér de forskellige spørgsmål til kursets overordnede mål.
2. Inddeling i grupper i forhold til forberedelsesgrad i A, B og C.
3. Gruppearbejde i undervisningslokalet med mulighed for at tilkalde underviser ved behov (25 min).
4. Opsamling med udgangspunkt i gruppernes spørgsmål. Desuden opsamling fra de enkelte grupper med fokus på spørgsmålet: hvad har jeg lært? (20 min).

Vigtigt at huske

Underviserens oplæg inden gruppearbejdet må ikke besvare alle spørgsmålene – på den måde bibeholdes udfordring i gruppearbejdet og motivation for læsning fremadrettet.

7

PAPIRET GÅR RUNDT

COOPERATIVE LEARNING ØVELSE - SKRIFTLIGT

Undervisningsdifferentiering ud fra erfaring, fagligt vidensniveau og analysekompetence

Læringsmål

At den studerende kan anvende faglig viden til at identificere faglige delelementer i konkrete eksempler. At den studerende kan identificere sammenhænge mellem eget hverdagsliv og teoriens anvendelse.

Tid, fysiske rammer og hjælpemidler

40 minutter. Undervisningslokale med projektor. Borde opstillet til gruppearbejde. A4 papir.

Forberedelse

Teoriens centrale begreber er skrevet i en PowerPoint.

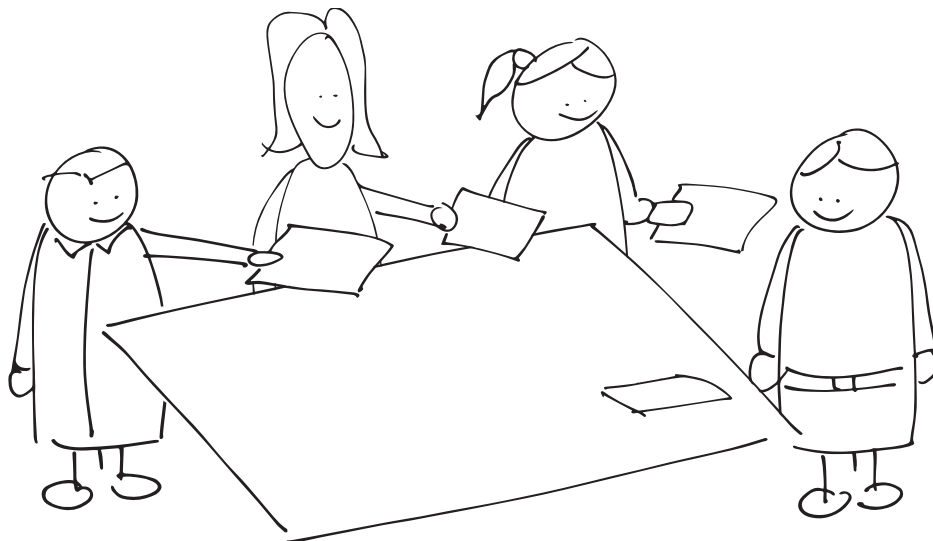
Metoden trin for trin

1. Klassen inddeles i firemands-grupper. Underviseren gennemgår teorien på en PowerPoint.
Alle lukker deres computere og får tildelt et blankt A4.
2. Underviseren stiller et deskriptivt spørgsmål med udgangspunkt i teorien.
Eksempelvis: Skriv et eksempel fra dit eget eller andres hverdagsliv, der illustrerer begreb X. Giv så mange detaljer så muligt.
Alle besvarer individuelt skriftligt (10 min).

3. Nu skal besvarelsene rotere. Alle giver deres besvarelse til den, der sidder ved deres højre side. Alle læser besvarelsen, de netop har modtaget, og underviseren stiller et teoretisk spørgsmål, der sigter på at analysere besvarelsen.
Eksempelvis: Identificer så mange teoretiske delementer som muligt i eksemplet. Alle besvarer individuelt skriftligt (5 min).
4. Med fem minutters intervaller roterer papirerne. Hver gang papiret går videre, læser den studerende det nye papir igennem og tilføjer eller uddyber svaret. Papirerne roterer indtil alle har fået deres eget eksempel tilbage (15 min).
5. Underviseren samler op i plenum med udgangspunkt i en eller to besvarelser. Underviseren kobler eksemplerne til teorien (10 min).

Vigtigt at huske

Øvelsen kan nemt gå i stå, hvis det er svært at læse andres håndskrift. Inden øvelsen starter, kan alle opfordres til at gøre sig umage med at skrive.

TEORI I PRAKSIS

COOPERATIVE LEARNING ØVELSE – SKRIFTLIGT

Undervisningsdifferentiering ud fra fagligt vidensniveau

Læringsmål

At den studerende øver sig i at omsætte teoretisk viden til praksis ved at formulere konkrete eksempler på faglige begreber.

Tid, fysiske rammer og hjælpemidler

35 minutter. Undervisningslokale med borde opstillet til gruppearbejde. A4 ark. Klokke eller alarm der kan give lyd.

Forberedelse

Udarbejd et opgaveark, A4 størrelse, som er inddelt i fire felter. I hvert felt er der beskrevet et fagligt begreb med en kort definition. Feltet skal have plads til, at den studerende kan skrive eksempler fra praksis, som eksemplificerer det teoretiske begreb (eks. fra den studerendes praktik eller fra egen hverdag.) Forbered en PowerPoint som instruerer, hvordan de studerende skal arbejde med opgavearket.

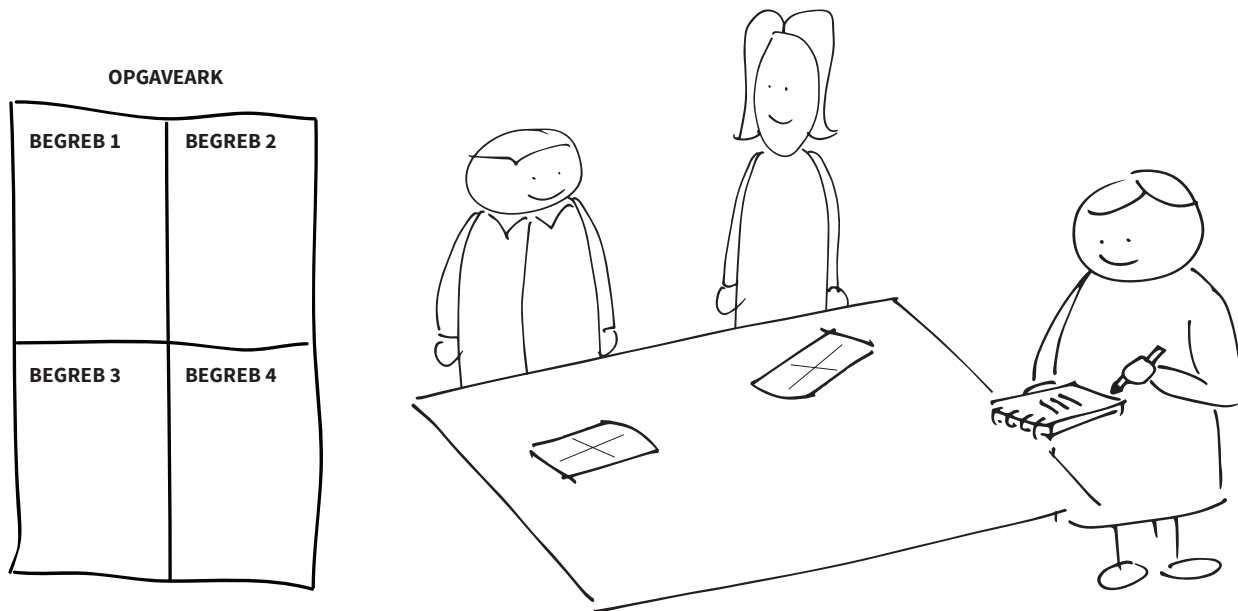
Metoden trin for trin

1. De studerende inddeles i firemands-grupper. Hvert gruppemedlem får et nummer fra 1-4 i urets retning. Hvis der er fem i gruppen, vil nr. 4 og 5 være makkerpar. Alle studerende får et opgaveark.
2. Underviseren fortæller, hvad opgaven går ud på ved at gennemgå opgavearket på en PowerPoint, og der gives et eksempel på, hvordan man kan svare (5 min).

3. I grupperne starter gruppemedlem nr.1 med at skrive i felt 1, gruppemedlem nr. 2 starter med felt 2 osv. I feltet skriver man et konkret eksempel på begrebet med kort begrundelse (5 min).
4. Når klokken lyder, sendes opgavearket videre. Den, der har nr. 1, fortsætter med begreb 2 – den, der har nr. 2, fortsætter med begreb 3 osv. Opgavearket cirkulerer således rundt i gruppen. Når klokken lyder efter 5 min., sender man papiret videre (15 min).
5. Efter øvelsen har hver studerende formuleret praksiseksempler på forskellige teoretiske begreber og har desuden et ark med eksempler, som hele gruppen har bidraget til.
6. De studerende drøfter afslutningsvis deres ark sammen sidemanden (5 min).
7. Der er afsat tid til, at man kan diskutere tvivlsspørgsmål i plenum (5 min).

Vigtigt at huske

Vær på forkant med studerende som måske føler det intimiderende at dele skriftligt arbejde med andre. Fortæl om læringspotentialet ved Cooperative Learning. Tydelig instruktion med eksempel på hvordan opgavearket skal udfyldes.

9

KVALIFICERING AF SKRIFTLIGT PRODUKT**GRUPPEARBEJDE – INDIVIDUEL OG FÆLLES REFLEKSION
- MUNDTLIGT OG SKRIFTLIGT**

*Undervisningsdifferentiering ud fra fagligt vidensniveau
og skriftlig analysekompetence*

Læringsmål

At den studerende udvider sit faglige vidensniveau.

At den studerende kan arbejde analytisk og fagligt reflekterende - og argumenterende med eget skriftlige produkt.

Tid, fysiske rammer, hjælpemidler

60 min. Undervisningslokale med projektor. Bordene opstilles til gruppearbejde. Skriverejskaber, A3 papir til plenum, tusser, relevant litteratur og spørgsmålsark.

Forberedelse

Forinden har de studerende i mindre grupper afleveret en skriftlig opgave med delafsnit, som indeholder analyser ud fra centrale faglige begreber.

Underviseren udvælger et delafsnit med tre underliggende begreber, der kan bruges til at eksemplificere, hvordan man kan kvalificere analyserne. Underviseren formulerer tre analyse spørgsmål til hver af de udvalgte begreber. Hvert spørgsmål skrives øverst på et blankt ark papir således, at der er tre spørgsmålsark til hvert begreb. Spørgsmålsarkene printes, så de studerende kan få ét ark hver.

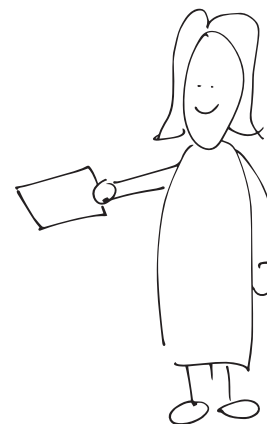
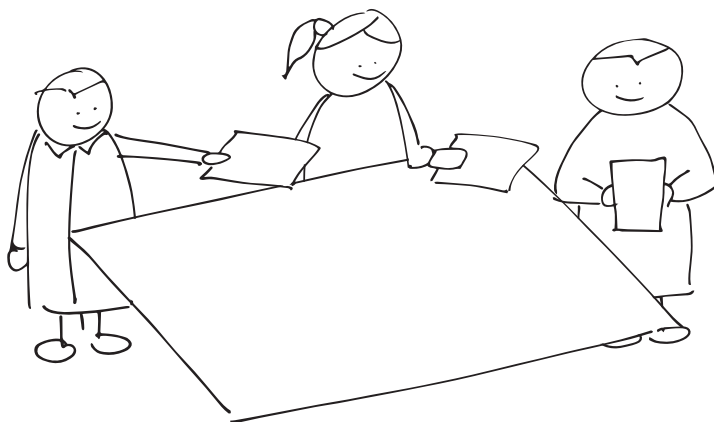
Metoden trin for trin

1. De studerende inddeles i 3-mands grupper.
2. Underviseren fordeler en kopi af det udvalgte delafsnit med tilhørende spørgsmålsark imellem grupperne. Hver gruppe skal arbejde med ét begreb.

3. De studerende læser deres afsnit fra den skriftlige opgave
4. Derefter læser de definitionen af det faglige begreb i relevant faglitteratur.
5. De studerende starter nu med at diskutere den teoretiske forståelse af det faglige begreb, deres gruppe skal arbejde med (7 min).
6. Herefter arbejdes der med "samtidig skrivetur". Det betyder at hvert gruppe medlem får et af de tre spørgsmålsark tilknyttet deres begreb og skriver besvarelser til spørgsmålet (3 min).
7. Når underviseren giver signal sendes arkene en tur til venstre i gruppen. Hvert gruppemedlem skriver sine besvarelser til et nyt spørgsmål tilknyttet deres begreb. Øvelsen er slut, når alle i gruppen har skrevet ud fra alle 3 spørgsmål (10 min).
8. Hver gruppe tager et A3 ark og udformer en samlet besvarelse på de 3 spørgsmål. Gerne i stikordsform. Besvarelsen medbringes i plenum (10 min).
9. På skift gennemgås de tre begreber, ved at en gruppe fremlægger deres besvarelse. De grupper, der har arbejdet med samme faglige begreb, bidrager og kvalificerer besvarelsen (3 x 10 min).
10. Efter endt undervisning kan A3 arkene lægges på intranettet til inspiration til fremtidige opgaver.

Vigtigt at huske

Der kan være behov for, at underviseren inden øvelsen kort gennemgår de teoretiske begreber.

10

WORKSHOP OVER TO DAGE**GRUPPEARBEJDE OM AT LAVE WORKSHOPS
- KREATIV FORMIDLING OG FREMLÆGGELSE**

Undervisningsdifferentiering ud fra perceptuelle læringsstile, fagligt vidensniveau og præsentationskompetence

Læringsmål

At den studerende kan identificere og formidle på videns- og færdighedsniveau.

Tid, fysiske rammer og hjælpemidler

Otte lektioner i alt.

Seks timer på 1. dagen til forberedelse i grupper.

To timer på 2. dagen til workshop i plenum.

Undervisningslokale med projektor. Stil A3 papirer og tusser, videokamera, plancher eller lignende til rådighed, som de studerende kan anvende i deres formidling. På 2. dagen skal lokalet indrettes, så grupperne kan afholde workshops fire forskellige steder i lokalet fx med bordopstilling i grupper.

Forberedelse

Identificér fire forskellige komponenter af et overordnet fagligt område eller af en metode, og fremskaf videnskabelige artikler/tekster til hver komponent.

Metoden trin for trin

1. dag

Klassen deles i otte grupper, der hver får tildelt en komponent. Der er i alt 8 grupper og fire teoretiske komponenter. Alle grupper har en "tvillingegruppe", der har samme komponent.

Opgaven introduceres: Planlæg en 15-minutters workshop for dine medstuderende, der formidler begreberne i komponenten. Inddrag konkrete eksempler, inddrag en videnskabelig artikel og anvend kreative metoder. Alle i gruppen skal være aktive i planlægning og udførelse.

Opstart til gruppearbejde

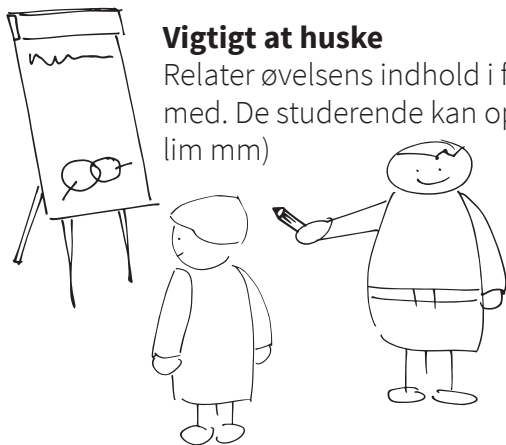
1. Som start på gruppearbejdet bruger hvert gruppemedlem 5 min. på at skrive et skriftligt oplæg eller tegne et mindmap ud fra egen viden om komponenten fra det faglige område/metode.
2. Alle i gruppen fremlægger på skift deres viden om begreberne i komponenten, og gruppen diskuterer deres viden på området.
3. Alle kommer på skift med eksempler på komponenten fra eget, pårørendes eller klienters hverdagsliv. Gruppen vælger et fyldestgørende eksempel til formidlingen.
4. Gruppen skal nu planlægge, hvordan workshoppen skal afholdes. Her indtænkes viden om læringsstile: vil de fx tilgodese den visuelle præference, kan de lave planche eller video, vil de tilgodese den taktile præference. kan de inddrage fysiske genstande osv.

2. dag

1. Workshops afvikles i to runder af 45 min. varighed.
Gruppe 1-4 afholder workshops samtidig i første runde, med gruppe 5-8 som tilskuere. I anden runde afholder gruppe 5-8 deres workshops for grupperne 1-4.
2. Hver workshop afholdes af samme gruppe 3 gange, mens tilskuergrupperne på skift går rundt til workshops med de emner, de ikke selv har arbejdet med.

Vigtigt at huske

Relater øvelsens indhold i forhold til hvilken del af kursets læringsmål, der arbejdes med. De studerende kan opfordres til at medbringe ting til workshoppen (karton, saks, lim mm)

11

PEER-FEEDBACK

INDIVIDUEL SKRIFTLIG PEER-FEEDBACK

*Undervisningsdifferentiering ud fra faglig viden,
færdighed og feedbackkompetence*

Læringsmål

At den studerende kan anvende faglig viden til at konstruere søgespørgsmål til litteratursøgning samt vurdere andres søgespørgsmål ud fra faste kriterier.

Tid, fysiske rammer og hjælpemidler

25 min. Undervisningslokale med projektor.

Forberedelse

Udarbejd arbejdsark med instruktion i at lave et spørgsmål til litteratursøgning indenfor et fagligt afgrænset område. Udarbejd desuden en skriftlig feedbackinstruktion, der tydeliggør kriterier for en kvalificeret litteratursøgning. Opgaven og feedbackinstruktionen skal printes til alle studerende.

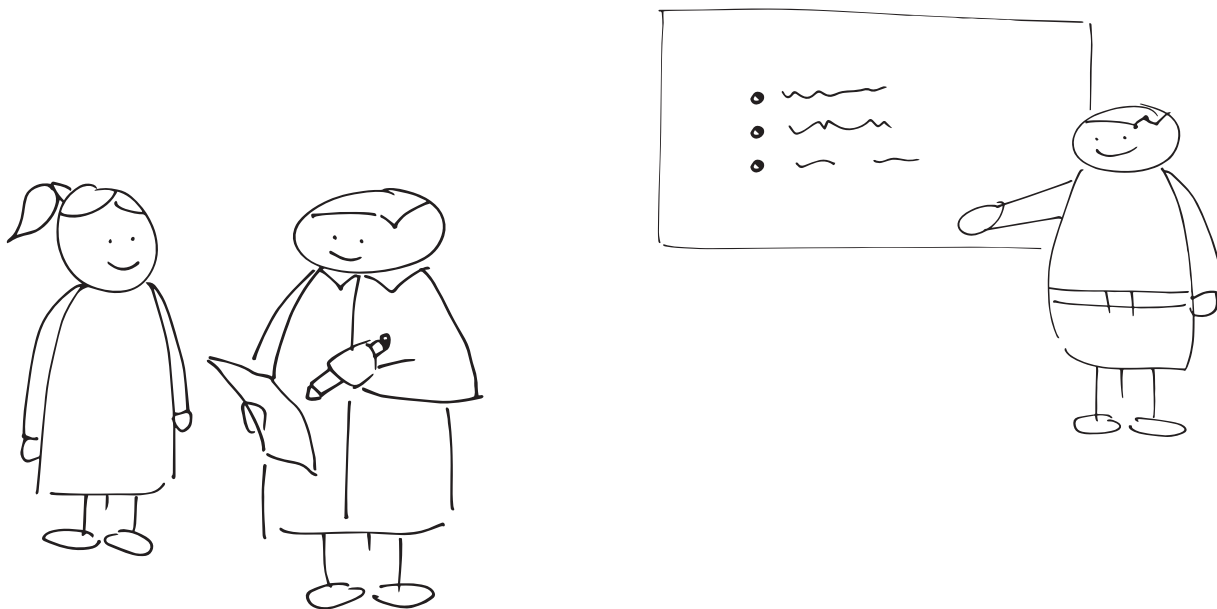
Metoden trin for trin

1. Alle studerende lukker computeren og får et arbejdsark hvor opgaven er beskrevet.
2. Alle studerende svarer skriftligt individuelt (5 min).
3. Alle studerende giver deres ark til sidemanden, og underviserne udleverer et ark med feedbackinstruktion.

4. Sidemanden skriver feedback på arbejdsarket ud fra feedbackinstruktionen (5 min).
5. Underviseren gennemgår to-tre opgaver og feedback i plenum. Inddrag de studerende i forsøget på at forstå hvad der i besvarelsen er godt og hvad der mangelfuldt (10 min).
6. Alle får deres ark tilbage til gennemlæsning. Afsæt evt. ekstra tid til, at de studerende kan få afklaret tvivlsspørgsmål (5min).

Vigtigt at huske

Vær på forkant med studerende som måske føler det udfordrende at dele skriftligt arbejde med andre. Fortæl om læringspotentialer ved peer-feedback.

12

PEER-FEEDBACK I GRUPPER

INDIVIDUEL FEEDBACK PÅ ANVENDELSE AF FAGLIG VIDEN – SKRIFTLIGT

*Undervisningsdifferentiering ud fra analysekompetence
og kommunikative færdigheder*

Læringsmål

At den studerende træner faglig viden og analytiske færdigheder samt at give og modtage feedback .

Tid, fysiske rammer og hjælpemidler

2 x 45 min fordelt på to undervisningsgange. Undervisningslokale med projektor. Medbring case, analyseskema, rette-ark og skriveredskaber til alle.

Forberedelse

Vælg en skriftlig case fra praksis og udarbejd et analyseskema med spørgsmål, der er bygget op om teoretiske begreber samt et rette-ark. Print et eksemplar til alle studerende. Skemaet skal rumme en række analysespørgsmål til casen og plads til skriftligt at besvare hvert enkelt spørgsmål.

Metoden trin for trin

Lektion 1 (kan udføres som hjemmearbejde)

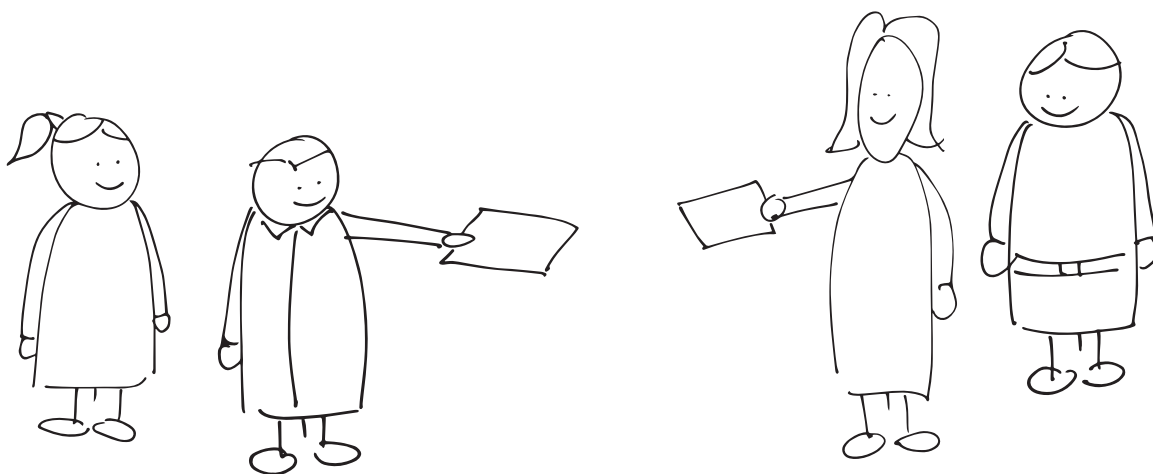
1. De studerende arbejder individuelt med at analysere en case. Svarene skrives i skemaet udleveret af underviseren (45 min).
De studerende skal medbringe deres udfyldte skema inklusiv en kopi til næste lektion, hvor det skal afleveres til en medstuderende.

Lektion 2

2. Underviseren udleverer et udfyldt skema med korrekte/kvalificerede besvarelser til alle studerende. Dette ark skal fungere som rette-ark.
3. Hver studerende har medbragt en kopi af deres besvarelserne fra forrige lektion, og de bytter nu deres besvarelser med en medstuderende. (5 min). De skal nu rette i de besvarelser, de har fået fra en anden studerende. De studerende markerer på skemaerne, hvor der er afvigende svar (20 min).
4. Underviseren samler op i plenum og gennemgår besvarelserne. De studerende, der har markeret ændringer, har ansvaret for at fremlægge punktet (20 min).
5. Hver studerende får deres eget skema tilbage med markerede afvigelser og reflekterer over rettelserne.

Vigtigt at huske

Fortæl om læringspotentialer ved peer-feedback. Giv grundig instruktion i hvordan skemaet skal udfyldes.

13

PEERFEEDBACK PÅ ANALYSE- OG FÆRDIGHEDSNIVEAU

GRUPPEARBEJDE

Undervisningsdifferentiering ud fra analysekompetence og kommunikative færdigheder

Læringsmål

At den studerende træner faglig viden og analytiske færdigheder og derigennem opnår forståelse for eget videns- og færdighedsniveau.

At den studerende lærer faglige kriterier ved at vurdere medstuderendes arbejde.

Tid, fysiske rammer, hjælpemidler

2x45 min. Undervisningslokale med projektor. Borde opstillet til gruppearbejde.

Hver gruppe medbringer printet skema med deres besvarelse fra deres forudgående gruppearbejde. Gruppen skal medbringe kuglepen til at markere afvigelser i den andens gruppes besvarelse.

Forberedelse

Forinden skal de studerende gruppevis have udfyldt et analyseskema udarbejdet af underviseren. Skemaet er opbygget med case-spørgsmål, der trækker på begreber fra en teoretisk model. Underviseren skal udarbejde et rette-ark til analyseskemaet.

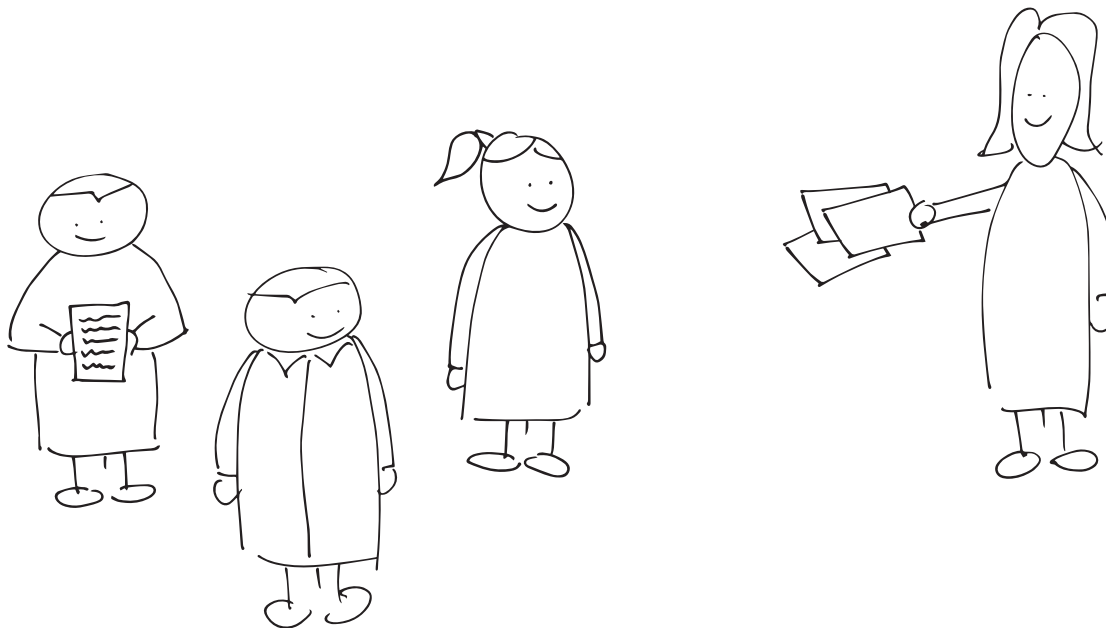
Metoden trin for trin

Alle grupper medbringer en kopi af deres fælles skema.

1. Underviseren udleverer et udfyldt skema, som fungerer som rette-ark til hver gruppe.
2. Hver gruppe bytter eget skema med en anden gruppe og retter i det udleverede skema. De skal i gruppen diskutere, hvis der er forskelle imellem besvarelserne og egne forståelser af begreberne. De studerende markerer, hvor de ser afvigende svar (45 min).
3. I plenum diskuteres afvigende besvarelser. Den gruppe, der har markeret afvigelsen, har ansvaret for at fremlægge punktet (45).
4. Hver gruppe får deres eget skema tilbage med markerede afvigelser og drøfter det sammen.

Vigtigt at huske

Instruer de studerende i hvordan de skal udfylde skemaet, herunder at andre skal kunne læse det samt at det er deres ansvar at medbringe et printet eksemplar.

14

KVALIFICERING AF SKRIFTLIG OG MUNDTLIG PEER-FEEDBACK

MODTAG OG GIV FEEDBACK PÅ MEDSTUDERENDES SKRIFTLIG OPGAVER. I GRUPPER ELLER INDIVIDUELT. SKRIFTLIGT OG MUNDTLIGT.

*Undervisningsdifferentiering ud fra analysekompetence og feedback-kompetence.
Faglig videns- og færdighedsniveau. Kommunikative kompetencer*

Læringsmål

At den studerende kan vurdere faglige tekster skrevet af medstuderende og give velargumenteret og målrettet feedback - både skriftligt og mundtligt.

Tid, fysiske rammer ramme, hjælpemidler

45 – 60 min. til gruppe-dialog og refleksion.

10-15 min. pr. gruppe til præsentation af de identificerede styrker og udviklingspunkter. Undervisningslokale med projektor. Borde opstillet til gruppearbejde.

Forberedelse

De studerende har på forhånd skrevet og afleveret en skriftlig opgave. Opgaven er enten skrevet individuelt eller i grupper.

Lav et refleksionsark med refleksionsspørgsmål som muliggør en vurdering af andres opgaver ud fra tydelige kriterier, der tager udgangspunkt i opgavebeskrivelsens aktuelle læringsmål. Print refleksionsarket ud til alle studerende.

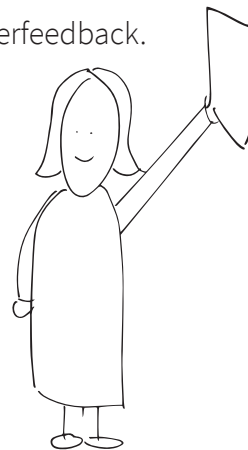
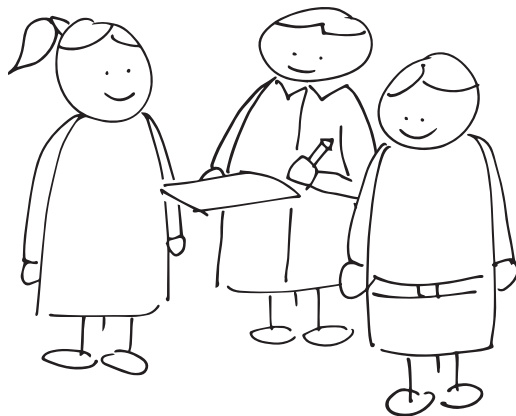
Metoden trin for trin

De studerende skal på forhånd have læst hinandens opgaver. De har på forhånd fået oplyst, hvem de er opponentgruppe for. Metoden fungerer både i grupper og individuelt.

1. Individuel skriftlig refleksion over opponentergruppens skriftlige produkt ud fra refleksionsspørgsmål udarbejdet af underviseren. (Dette kan gøres før undervisningen)
2. Gruppevis dialog og refleksion over opponentergruppens skriftlige produkt med udgangspunkt i det individuelle arbejde i trin 1. Hvis opgaverne er skrevet individuelt, går de studerende sammen to og to om at give feedback på to andre opgaver.
De studerende skriver deres svar og beskrivelser ind i refleksionsarket med henblik på at kunne aflevere dette til opponentergruppen.
3. Grupperne udvælger to styrker og to udviklingspunkter, som er særligt centrale i den/de opgaver, de har læst og givet skriftlig feedback på. Styrker og udviklingspunkter tager udgangspunkt i refleksionsspørgsmålene.
4. Gruppevis præsenteres de to centrale styrker og udviklingspunkter for opponentergrupperne på deres skriftlige produkt. Underviseren supplerer peerfeedbacken ud fra samme refleksionsark, som de studerende har anvendt.

Vigtigt at huske

Mind de studerende om at tage noter når de modtager deres mundtlige peerfeedback.

15

SKEMALAGT FEEDBACK

SKRIFTLIG FEEDBACKSKEMA - FRA UNDERVISER TIL STUDERENDE

Undervisningsdifferentiering ud fra fagligt niveau i skriftlige eksamensopgaver.

Denne metode adskiller sig fra de andre i kataloget, idet det er et arbejdsredskab, underviseren kan bruge i arbejdet med at rette og kommentere studerendes skriftlige opgaver.

Det er et skema, der kan systematisere og kvalificere underviserens feedback, og systematikken hjælper samtidig den studerende til at forstå sit eget niveau ud fra kriterierne for opgaven samt til at reflektere over dette med henblik på fremtidig opgaveskrivning. Skemaet sætter derved en ramme for skriftlig feedback på større skriftlige opgaver og skal ses som et læringsorienteret supplement til bedømmelse/karakter givet ud fra 12-trinsskalaen.

Læringsmål

At den studerende kan meta-reflektere over sit faglige niveau med udgangspunkt i underviserens feedback på den studerendes skriftlige opgave.

At den studerende forstår faglige kriterier for skriftlige opgaver og kan formulere fremadrettede individuelle læringsmål for fremtidig opgaveskrivning.

Tid, fysiske rammer, hjælpemidler

Mængden af feedback skal tilpasses den tidsramme, underviseren har til at rette opgaver. Skemaet kan udfyldes direkte i et Word dokument eller printes ud og udfyldes i hånden. Underviserens udarbejdelse af feedback og den studerendes efterfølgende metarefleksion foregår hver for sig og uden for normal undervisningstid.

Et eksempel på et feedbackskema, som det der vises på de følgende sider, kan kopieres eller downloades fra <http://stud.ucl.dk/ucl-learning/studiekompetencer/>

Forberedelse

Underviseren skriver læringsmål og fokusområder fra studieordning ind i skemaet. Underviseren introducerer feedbackskemaet til den studerende inden opgaveaflevering, og beskriver inden opgaveaflevering hvor detaljeret en feedback på opgaven, den studerende kan forvente.

Metoden trin for trin

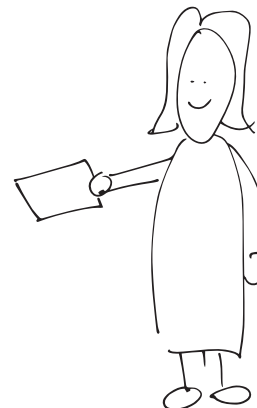
Underviser:

1. Læsning og vurdering af opgave
2. Udfyldning af feedbackskema
3. Udsende feedback skema til studerende

Studerende:

4. Læsning af feedbackskema
5. Refleksion over eget kompetenceniveau og udpege egne udviklingsområder på baggrund af refleksionsspørgsmål i skemaet.
6. Formulere fremadrettede individuelle læringsmål i relation til opgaveskrivning

Skemaet har nu udfyldt sin rolle. Dog kan underviseren med fordel opfordre sine studerende til at gemme skemaet som inspirationskilde og sammenligningsgrundlag for fremtidige opgaveskrivninger.

FEEDBACKSKEMA - ØVELSE 15

Nedenfor kan du se et eksempel på et skema. Til inspiration er skemaet udfyldt med eksempler fra studieordningen på Ergoterapeutskolen UC Lillebælt. Som underviser skal du altså selv tilpasse skemaets indhold til læringsmålene for din egen undervisning.

Indledning

I feedback-skemaet kan du først se den samlede karakter for din skriftlige opgave samt overordnet feedback. Dernæst kan du se hvilke læringsmål, din opgave skal leve op til. På baggrund af disse læringsmål har du fået en uddybende feedback på udvalgte opgaveafsnit. Hensigten er, at du som studerende kan lære af feedbacken, så du fremover kan blive bedre til at skrive opgaver.

Sidst feedback-skemaet er der plads til dine refleksioner til videre personlige og faglige læringsmål.

Samlet karakter

Gives på baggrund af i hvor høj grad de formelle krav til eksamensopgaven er opfyldt.

Overordnede feedback:

Styrker:

Mangler:

Læringsmål i studieordningen:

Den studerende skal kunne:

- Formulere ideer og bidrage til udvikling af praksis, således at forståelsen af aktiviteterets betydning for sundhed og livskvalitet vil bidrage til mere sundhed
 - o Ovenstående mål skal kunne ses i følgende opgaveafsnit: problembaggrund, problemformulering, videnskabsteoretisk perspektiv og metode, resultater, konklusion, implementeringstiltag
- Formulere og belyse brugen af det videnskabsteoretiske perspektiv i udvikling af nye tiltag i praksis
 - o Ovenstående mål skal kunne ses i følgende opgaveafsnit: videnskabsteoretisk perspektiv
- Tilpasse og argumentere for brugen af praksisforskning ved udviklings af nye tiltag og forandringer i den ergoterapeutiske praksis
 - o Ovenstående mål skal kunne ses i følgende opgaveafsnit: baggrund, videnskabsteoretisk perspektiv og metode, implementeringstiltag.
- Opstille implementering tiltag ud fra dialog med praksis i relation til udvikling af nye tiltag.
 - o Ovenstående mål skal kunne ses i følgende opgaveafsnit: implementeringstiltag.

- Argumentere ud fra praksis og ud fra forskningsbaseret viden mhp. at udvikle nye tiltag i praksis.
 - o Ovenstående mål skal kunne ses i følgende opgaveafsnit: baggrund, diskussion af de vigtigste resultater, perspektivering, litteratursøgning og litteraturprofil, litteraturhenvisninger, formalia.

- Vælge og anvende en systematisk fremgangsmåde ved udvikling af nye tiltag i praksis.
 - o Ovenstående mål skal kunne ses i følgende opgaveafsnit: problemformulering, metode, resultater, diskussion af de vigtigste resultater.

- Formulere og diskutere innovative og iværksættende strategier i forhold til udvikling og forbedring af den ergoterapeutiske praksis .
 - o Ovenstående mål skal kunne ses i følgende opgaveafsnit: (Brug af innovative strategier)

Problembaggrund / Problemfelt

Styrker:

Mangler:

Problemformulering

Styrker:

Mangler:

Videnskabsteoretisk perspektiv og Metode

Styrker:

Mangler:

Præsentation af resultater

Styrker:

Mangler:

Diskussion af de vigtigste resultater med anvendelse af teori

Styrker:

Mangler:

Konklusion

Styrker:

Mangler:

Perspektivering

Styrker:

Mangler:

Implementerings tiltag

Styrker:

Mangler:

Litteratursøgning og litteraturprofil, litteraturhenvisninger

Styrker:

Mangler:

Formalia

FREMADRETTEDE LÆRINGSMÅL I RELATION TIL OPGAVESKRIVNING (de følgende punkter udfyldes af den studerende)

Overvej følgende på baggrund af undervisers feedback:

Hvilke dele af opgaven har fungeret godt? Hvad gør dem gode?

**Hvilke områder indenfor opgaveskrivning kan jeg i fremtiden forbedre?
Hvordan kan jeg forbedre dem?**

Nye læringsmål formuleret på baggrund af ovenstående refleksion.

Baggrund for udarbejdning af metoderne

Metoderne er udviklet af undervisere og af lederen på Ergoterapeutuddannelsen UCL sammen med ekstern konsulent Eva Ulstrup.

Metoderne har taget form løbende som del af et udviklingsprojekt finansieret af FUSA, Fonden til Udvikling af Statens Arbejdspladser.

Projektet har kørt over to år i 2014 og 2015 og har haft som mål at udvikle, afprøve og evaluere forskellige metoder til at arbejde undervisningsdifferentieret. Det er disse metoder, vi har samlet i dette katalog. Metoderne er inspireret af forskellige faglige perspektiver blandt andet John Hatties og Graham Gibbs teorier om feedback, Dunn & Dunns teori om læringsstile, samt tilgangen om 'Cooperative Learning' ved Spencer Kagan.

De er udformet, så de kan anvendes på tværs af faglige og uddannelsesmæssige skel. Vi håber, at de kan komme andre undervisere og studerende til gode.

Kataloget er udarbejdet med hjælp fra pædagogisk konsulent Thea Bollerup-Jensen og grafiker Christoffer Hjelm-Hansen.

Vil du vide mere om metoderne i dette hæfte

Du kan læse mere om projektet på <http://stud.ucl.dk/ucl-learning/studiekompetencer/>

Du er også velkommen til at kontakte os

Uddannelseschef Ergoterapeutuddannelsen
University College Lillebælt
Jette Rasmussen
jera@ucl.dk

Ekstern konsulent
Cand. Mag. Stud. ph.d.
Eva Ulstrup
flow-factory.dk
eva@flow-factory.dk